

Soud první stolice povolil k návrhu otce exekuci proti matce nezletilého dítěte, by nezletilec byl poslán k otci na návštěvu. Rekursní soud zrušil napadené usnesení i s předchozím řízením pro zmatečnost a uložil prvému soudu, by o exekučním návrhu otce jednal a rozhodl podle §u 19 nesp. říz. jako soud opatrovnický. **Důvody:** Nárok, k jehož vymožení byla navržena a povolena exekuce podle §u 354 ex. ř., jest nárokem z osobního práva rodinného, jež nelze vymáhati podle tohoto ustanovení ex. ř., nýbrž jest o něm jednati a rozhodnouti v řízení nesporném podle §u 19 nesp. říz. soudem opatrovnickým, který učiní přiměřené opatření podle stavu věci, i když návštěvy dítěte u otce byly upraveny dohodou rodičů. Povolení exekuce podle §u 354 ex. ř. i s příslušným předchozím řízením exekučním jest tudíž zmatečným podle §u 477 čís. 6 c. ř. s. a § 78 ex. ř.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Jest plně souhlasiti se správným odůvodněním napadeného usnesení, které jest ve shodě s ustálenou judikaturou nejvyššího soudu (sr. na př. rozh. čís. 2238 sb. n. s., k tomu také již rozhodnutí nejvyššího soudu dříve ve Vídni Not. Zeit 1918 str. 139). K vývodům rekursu jest dodati, že exekučními tituly podle §u 1 čís. 5 ex. ř. jsou jen smíry o soukromoprávních nárocích hospodářského rázu, že dítě není prostým předmětem práv rodičů a že při úpravě styků rodičů s dětmi, třeba tyto styky byly již upraveny soudním smírem, musí opatrovnický soud vždy dbáti zájmů dětí (§ 142 obč. zák.). Jest tedy nárok na styk otce s dítětem vymáhati jen podle §u 19 nesp. říz. a nikoli podle §u 354 ex. ř.

Čís. 6968.

Jest-li v soudním smíru určena lhůta k plnění nebo ku projevu vůle, platí pro ni předpisy §u 902—904 obč. zák.

Jest doslovem smíru, že podání jest učiniti v č e t n ě do určitého dne, stanovena »výhrada opačného ujednání« ve smyslu §u 903, poslední věta, obč. zák.?

(Rozh. ze dne 7. dubna 1927, R I 257/27.)

Ve sporu uzavřely strany soudní smír, jenž měl býti pokládán za závazný, neprohlásí-li žalobkyně do 16. ledna 1927 včetně, že smír neschvaluje. Žalobkyně oznámila procesnímu soudu, že smír neschvaluje a navrhla pokračování ve sporu podáním, jež k prvému soudu došlo dne 17. ledna 1927. Soud první stolice zamítl návrh na pokračování ve sporu, rekursní soud návrhu vyhověl a uložil prvému soudu, by dále po zákonu jednal. **Důvody:** Stížnost jest oprávněna, ač z jiného důvodu, než o jaký se opírá. Smír, byť i před soudem uzavřený, náleží podle §u 1380 obč. zák. k dvoustranně závazným smlouvám a posuzuje se podle zásad pro ně platných. Je-li tedy v soudním smíru určena

Lhůta k plnění nebo k projevu vůle, jest lhůta taková lhůtou smluvní a vztahují se proto na ni předpisy obč. zák. o lhůtách smluvních (§§ 902 až 904). Dovolává-li se stěžovatelka k opodstatnění své stížnosti ustanovení §u 126 c. ř. s. a § 89 org. zák. není to správné, poněvadž § 126 c. ř. s. týká se lhůt procesních, § 89 org. zák. pak lhůt zákonných a soudcovských. O lhůtu takovou však zde nejde. Lhůtu určenou v soudním smíru ze dne 22. října 1926 k písemnému podání, že smír není schválen, nutno podle toho co shora bylo uvedeno, pokládati za smluvní lhůtu k určitému projevu. O ní platí proto ustanovení § 903 obč. zák., že připadne-li poslední den, určený k projevu, na neděli, nastoupí na jeho místo, pokud není ustanoveno jinak, nejbliže příští den všední. K zmíněnému písemnému projevu o neschválení sjednaného smíru určen byl v něm jako poslední den 16. leden 1927. Ježto však tento den byla neděle, prodloužila se ona smluvní lhůta tak, že jejím posledním dnem byl následující den všední, t. j. den 17. ledna 1927. Návrh žalující strany na pokračování ve sporu, ve kterém zároveň oznámila procesnímu soudu, že smír neschvaluje, došel k němu dne 17. ledna t. r. jak z podacího razítka jest zřejmo, tedy včas, pročez neprávem byl prvním soudem zamítnut. Z toho, že ve smíru k datu »16. I. 1927« připojeno bylo na přesnější označení uplynutí smluvené lhůty slovo »včetně«, nelze zajisté ještě usuzovati, že by strany byly měly v úmyslu jím platnost ustanovení §u 903 obč. zák. vyloučiti.

N e j v y š š í s o u d zrušil usnesení obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by, doplně řízení, znovu rozhodl o návrhu na pokračování v řízení.

D ů v o d y:

S odůvodněním napadeného usnesení rekursního soudu jest souhlasiti až na onu část, ve které se praví, že ze slova »včetně« nelze ještě usuzovati, že strany měly v úmyslu vyloučiti jím platnost §u 903 obč. zák. V tom směru jest přisvědčiti dovolacímu rekursu, že tento závěr rekursního soudu jest předčasným. Účinnost soudního smíru byla účinněna závislou na schválení smíru žalobkyní do 16. ledna 1927. Poslední odstavec smíru pak zní: »Nedojde-li v této lhůtě, t. j. do 16. ledna 1927 včetně, soudu písemné podání, že smír není schválen, nabývá smír tento účinnosti.« Jde o smluvní lhůtu »k prohlášení«, o níž platí předpis §u 903 obč. zák., jak rekursní soud správně vyložil. Protože pak dne 16. ledna 1927 byla neděle, bylo by možno podle §u 903 obč. zák. podati prohlášení žalobkyně včasně také ještě následujícího dne všedního, avšak »s výhradou opačného ujednání«. Jde tedy o to, zdali smluvní úmysl stran co do lhůty kryl se s doslovem smíru »do 16. ledna 1927 včetně«. Při výkladu tohoto odstavce smlouvy nelze podle §u 914 obč. zák. lpěti na slovném smyslu výrazu, nýbrž jest vyšetřiti pravou vůli stran, při čemž zajisté přijde také v úvahu, proč strany určily pro splnění smíru lhůtu »nejméně do 15. ledna 1927 včetně« (což není dobře srozumitelné) a pro vyjádření žalované o schválení smíru až do 16. ledna 1927 včetně a dále, zdali si strany při uzavření smíru dne 22. října 1926

byly vědomy, že jest dne 16. ledna 1927 neděle a zdali přes to určily tento den jako konečnou lhůtu pro vyjádření žalobkyně. Že i v neděli mohlo podání k soudu dojít a mohlo býti v podatelně přijato, jest z §u 43 jedn. ř. zjevno. Protože chybí pro posouzení úmyslu stran jakákoli zjištění a protože první i druhý soud budovaly jen na doslovu smíru, ovšem každý v opačném smyslu, bylo rozhodnouti, jak se stalo.

Čís. 6969.

Byla-li před státním převratem sjednána mezi napotomním zdejším příslušníkem a cizozemskou pojišťovnou pojišťovací smlouva v ten způsob, že pojišťovna vyplatí pojištěný peníz v rakousko-uherských válečných půjčkách, přestala tato možnost placení dnem 31. července 1925 a jest pojišťovna nadále povinna platiti v Kč.

(Rozh. ze dne 7. dubna 1927, Rv I 1549/26.)

Josef P. dal se dne 6. dubna 1914 pojistiti na život na 10.000 K u žalované řísko-německé pojišťovny, k vyplacení dne 6. dubna 1932, v případě dřívějšího úmrtí k vyplacení jeho manželce Irmě P-ové. Dne 10. června 1917 zmocnil Josef P. žalovanou, že může veškeré peníze z této smlouvy vyplývající do výše 10.000 K vyplatiti místo v hotovosti v 5½% rakouské šesté válečné půjčce, dodatečným prohlášením ze dne 6. října 1917 změněna smlouva v ten smysl, že zníti má ku prospěchu žalujícího spolku. Josef P. zemřel dne 5. června 1925 a dne 27. července 1925 zaslala žalovaná žalujícímu spolku rakouskou válečnou půjčku třetího vydání na 10.000 K, kterou však žalující spolek vrátil jako bezcennou a žaloval pak o zaplacení 10.000 Kč. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Jest zjištěno, že dodatným prohlášením ze dne 10. června 1917 byla pojišťovací smlouva, uzavřená dle pojistky ze dne 6. dubna 1914 mezi žalovanou a Josefem P-em, změněna potud, že zmocněna byla žalovaná pojišťovna, že pojištěný peníz 10.000 K může vyplatiti v 5½% šesté rakouské válečné půjčce. Toto ustanovení nedoznalo změny dodatečným prohlášením ze dne 6. října 1917, dle něhož pojistka měla na dále zníti na žalobkyni, neboť výslovně se v tomto prohlášení praví, že veškeré pojišťovací podmínky mají zůstatí v platnosti. Dle toho byla žalovaná pojišťovna, přijavší zmocnění ze dne 10. června 1917, oprávněna vyplatiti pojištěnou sumu v titrech šesté válečné půjčky rakouské. Volila-li žalovaná tento způsob úhrady pojištěné sumy, zachovala se dle smlouvy uzavřené mezi ní a Josefem P-em a nemůže se žalobkyně domáhati ničeho jiného, nežli vyplacení tuto zmíněné válečné půjčky. Správně usuzuje prvý soud, že bez zmocnění žalující nemohla žalovaná vyměnití rak. vál. půjčky za půjčku československou, neboť věci pojištěného bylo starati se o takovou výměnu, vždyť přirozeně nemohla žalovaná předpokládati, že žalující strana nebo Josef P. hodlají provésti přeměnu válečných půjček na půjčku československou. Takový úmysl měla žalující strana projevití proti žalované